

Februari 2011

Burgerschap

Leerlingparticipatie: werken met leerlingmediatoren

Samenleving

Veel mensen in onze samenleving maken zich zorgen over verregaand individualisme, het prevaleren van het eigen belang boven het algemeen belang en de afname van solidariteit. Het lijkt wel of veel mensen alleen aan de samenleving participeren als er voor henzelf iets te halen valt. Eén van de doelen van burgerschap op school is het stimuleren van de participatie van leerlingen in het algemeen belang. Een mooi voorbeeld daarvan, waarmee wij de afgelopen tijd veel ervaring hebben opgedaan, is het werken met leerlingmediatoren.

Leerlingmediatoren

Leerlingmediatoren helpen bij het oplossen van problemen en conflicten tussen leerlingen. Leerlingen krijgen daarmee meer verantwoordelijkheid voor het samen leven op school. Om deze verantwoordelijkheid te kunnen dragen is er natuurlijk wel een training nodig en een schoolbrede aanpak van het omgaan met conflicten.

Aanpak

Op scholen die werken met C&SCO en de Vreedzame School is conflicthantering al een kernitem. Scholen die op een andere manier werken aan een positief schoolklimaat, kunnen ook gaan werken met leerlingmediatoren. Er zijn diverse materialen voorhanden om leerlingen in alle klassen te laten kennismaken met een andere manier van omgaan met conflicten en hoe leerlingmediatoren daarbij kunnen helpen. SOL begeleidt uw school graag bij het introduceren van leerlingmediatoren.

Neem contact op met Jos Roemer of Stefan Grubben voor meer informatie. Kijk op onze [website](#) bij de link 'Actueel', voor korte informatie over het omgaan met conflicten en beoordeel uw eigen aanpak.

Samen vieren

Nieuw paasproject over verbondenheid

In onze methode 'Samen leven' is een nieuw paasproject verschenen. Het thema 'verbondenheid' staat centraal, op drie verschillende manieren:

1. Leerlingen **verkennen** het thema verbondenheid in een les.
2. Leerlingen **doen** ervaringen op met verbondenheid in de klas a.d.h.v. één of meer activiteiten.
3. Leerlingen **delen** hun ervaringen met verbondenheid in de paasviering.

Het materiaal is uitgewerkt voor onder-, midden- en bovenbouw. De viering kan in de bouwen, maar ook met de hele school plaats vinden. Een complete handleiding met materiaal voor alle bouwen kost €45,-.

Bestellen kan via: bestellingen@sol-identiteitsbegeleiders.nl

Burgerschap

Leskisten wereldgodsdiensten

Eén van de domeinen van burgerschap is 'identiteit'. Het gaat daarbij ondermeer over het ontwikkelen en verwoorden van eigen opvattingen en overtuigingen, het kennismaken met elkaars achtergrond en het respectvol omgaan met verschillende culturen en religies.

De Sint Jozefschool in Holthees werkt met het programma 'Gekleurd van dichtbij'. Juffrouw Kim vertelt: "Het project bestaat uit drie delen: 'Nederlandse koloniën en het Hindoeïsme', 'Gastarbeiders, Marokko en de Islam' en 'Vluchtelingen'. Door kinderen in contact te laten komen met andere culturen, willen we dat ze zich meer bewust worden van hun eigen en andermans culturele identiteit. Het project is opgezet samen met Radius (welzijnswerk Cuijk). Er wordt gebruik gemaakt van lessen, excursies, gastsprekers, een inleefspel en leskisten van SOL."

Natuurlijk zijn er verschillende manieren om leerlingen in contact te brengen met diverse culturen en religies. Graag helpen wij uw school bij het maken van een programma dat past bij uw school en populatie.

Kijk op onze [website](#) bij de link 'Leskisten', om een indruk te krijgen van de inhoud van de verschillende leskisten.

Lees meer op www.sol-identiteitsbegeleiders.nl

Godsdienst-levensbeschouwing

Methodesamen leven

'Samen leven' is een methode voor godsdienst-levensbeschouwing, waarin steeds een thema uit de leefwereld van het kind centraal staat. Dat thema wordt verkend en verdiept, ondermeer a.d.h.v. een voorwerp uit een religie. Jaargang 1 is af. Hier volgt een overzicht van lessen, thema's en voorwerpen:

Leskist 1 Onderbouw

Wat is het lekkerste snoepje? (snoepen, Turks fruit, islam)
Kopje onder, kopje boven (water, doopschelp, christendom)
Stilte maken (stilte, meditatiekussens, boeddhisme)
Schoon schip maken (spijt en het weer goed maken, sjofar, jodendom)

Leskist 1 Middenbouw

Wie beschermt mij? (bescherming, handje van Fatima, islam)
Je voelt je thuis waar... (thuisgevoel, mezeza, jodendom)
Straf...? (straf, kruis, christendom)
Daar zit kracht achter (kracht, ohm-teken, hindoeïsme)

Leskist 1 Bovenbouw

Daar word ik stil van (stilte, klankschaal, boeddhisme)
Dankjewel (dankbaarheid, kalligrafie bismillah, islam)
Werken en rusten (in/ontspanning, sjabbatkandelaar, jodendom)
Vertrouwen in het leven (vertrouwen, paaskaars, christendom)

Kerstproject 1 Thema: gastvrijheid

Materiaal voor onderbouw, middenbouw en bovenbouw.
1. Les over het thema gastvrijheid
2. Suggesties voor activiteiten rond gastvrijheid in de klas / school
3. Bouwstenen voor een kerstviering

Samen leven

Leskist 2 Onderbouw

Ik ben blij (je blij voelen, diyas, hindoeïsme)
Wat doet een hoed? (hoofddekzels, keppeltjes, jodendom)
Op het matje (schoon en vies, gebedsmatjes, islam)
Wat ruik ik? (ruiken, wierook, christendom)

Leskist 2 Middenbouw

Laten zien wie je bent (opkomen voor jezelf, chanoekia, jodendom)
Mag ik meedoen? (erbij horen, medaillon Damiaan, christendom)
Mooi maken (iets mooi maken / versieren, henna, islam)
Er gaat me een lichtje op (inzicht krijgen, lampionnen, boeddhisme)

Leskist 2 Bovenbouw

Vrede kan je leren (vrede, kerstgroep, christendom)
Herinneringen ophalen (herinneringen, sedershotel, jodendom)
Ik ben er klaar voor (jezelf voorbereiden, poster over woedoe, islam)
Brandschoon (goed en kwaad, vuurschaal, hindoeïsme)

Paasproject 1 Thema: verbondenheid

Materiaal voor onderbouw, middenbouw en bovenbouw.
1. Les over het thema verbondenheid
2. Suggesties voor activiteiten rond verbondenheid in de klas / school
3. Bouwstenen voor een paasviering

Kijk voor meer informatie op: www.samenleven.info.

Schoolklimaat

Stefan en de Vreedzame School

Waarom ben jij zo enthousiast over de Vreedzame School?

Sommige vormen van begeleiding hebben een kort introducerend karakter. Als begeleider krijg ik dan weinig zicht op de ontwikkeling van een school. De Vreedzame School omvat een begeleidingstraject van minimaal twee jaar en zo kan ik een school echt zien groeien. Dat geeft mij als begeleider veel voldoening. Maar nog belangrijker vind ik de inhoud: de Vreedzame School is volgens mij een van de meest effectieve manieren om te werken aan een prettig en veilig schoolklimaat.

Lukt dat altijd, die groei van een school?

Dat is heel wisselend. De ene school gaat als een speer van start en op een andere school gaat het meer met vallen en opstaan. In ieder geval groeit er op alle scholen een gemeenschappelijk taalgebruik. Iedereen gebruikt bijvoorbeeld de begrippen conflicten, win-win oplossingen, opstokers en afbrekers op een zelfde manier. En misschien nog belangrijker: er groeit een gemeenschappelijke aanpak, zoals het gebruik van ik-boodschappen, een stappenplan bij het oplossen van conflicten en het toepassen van mediatie als leerlingen hun probleem niet zelf kunnen oplossen.

Wanneer is de implementatie van de Vreedzame School het meest succesvol?

Allereerst als er veel enthousiaste leerkrachten zijn. Je moet het als leerkracht er natuurlijk wel mee eens zijn, dat het werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen, echt een kerntaak is van de basisschool. Heel belangrijk in de implementatiefase is de ondersteuning door de directie. Die moet zelf niet alleen inhoudelijk enthousiast zijn, maar moet de leerkrachten ook faciliteren met veel tijd. Tijd om lessen te geven, tijd voor studiebijeenkomsten met het team en tijd om samen met elkaar te leren en afspraken te maken. Die tijd ga je later weer terug verdienen als er een schoolklimaat ontstaan is, waarin leerlingen prettig met elkaar omgaan en zelfstandig hun problemen kunnen oplossen.

Lees het artikel 'Wordt een kind vreedzaam van een Vreedzame School?' op onze [website](http://www.sol-identiteitsbegeleiders.nl) bij 'Actueel'. Neem contact op met Stefan Grubben voor meer informatie over de Vreedzame School via s.grubben@sol-identiteitsbegeleiders.nl.

